üttel, kõrd töisel, kätte tulley. Es sinna ei tahha sis sedda hädda, mes sülle Jummalast lastas, sesamma nõ'wwoga parrandada, mes sesamma karristaja taiwane essa kätte juhhatap? Nink se nõuw, kelleşt ütsinda abbi om lota, ei olle muud, kui se källis Jummala ande, kellega sa jo ämmoke mõtsawannembide põ'llo pääl ollet tutwas sanu, ei olle muud — kui ristikhain. Ammoke jo sa olles wõinu nätta, kuis sest ajjast, et ristikhaina nakkati pruukma, sõda puduşeşt mõisa kottal ennamb es olle juttugi, kuis şeşt ajjast mõisatõpral tõine näggo saije, karjaaia wäggi käwwembide küündi nink ma parrembat nink rohkembat wilja and. Es sa essi mittokõrd olle nurrisenu nink ristikhainale süüs pandnu, et sul temma paggana niitmise nink wõtmise nink kuhjalomisega ajjawiitmist kui paljo olli, et nüüd mõisan sittaweddamine sugguke ennamb ärra ei lõppe, şeşt et lauda wäkke laeni täüs ömma, et mõisa põim nink rehhepesmine nüüd ennamb ei änna hengadagi, ni kui mustitsel ajjal? Mes innimesele ristis nink koormas lät, peap jo Jummala abbiga tälle tullus tullema, — milles sis sinna sedda omma waiwa nink hädda ei tahha hennele laske õ'nnes sündida? Esşiärralikult sinna, ke nüüd rahharentnikun ollet, ei pea ennamb sugguke aigo wiitma, enge kige wõimoga nakkama omme maie pääl ristikhaina teggema. Sellega sa wõit omma maia nink ellajid üllespiddada, sellega ommale põ'llule tarwilist wäkke anda.

Wõtta sis kuulda, mes sul wajja tetta, et ristikhaina kaswatamine sülle tullu sadas, nink kuis sa se tarbis omma endist põ'llopiddamist weidikese peat ümbermuutma.

Ristikhain om kül särane hain, mes ülle katte suwwe püssip, ent kerge ma pääl ei olle hä tedda töise suwwe päle jätta, kui temma üttel suwwel jo katskõrda nita saije. Ristikhain tahhap hääd, wäg-

gewat sawwimaad nink nimmelt säraşt, kos herne häste kaswawa. Hernes nink ristikhain ömma lomo polest pooltsuggulast. Põld ei sälli tedda ka mitte wäga tihtiste; hä wäggew ma wõttap küwwe ajjastaja pärrast wasta, kergemb ma tahhap üttéssa ajjastaiga wahhetpiddamist. Wäitamata maast ei olle ristikhainale middake lota, sepärrast külwa sement rõa orrase päle. Sit, mes sa rüggale pannit, tullep tälle hääs. Külwi-aig om kewwajal, nipea kui lummi om ärralännu nink ma ni tahhenenu, et külwja pääl püssip nink orrast sisse ei sõkku, siski peap ma weel ni tores ollema, et penikene ristikhaina semen rõhkust lõ'wwas nink iddanema nakkas. Utte wakkala ma päle lät 12 nakla werrewa ninniga ristikhaina sement (terwe wak kalup 110 — 120 nakla). Külwja olgo tark, tähhelepandja mees, ke säraşt penikest sement, mes ni kui tolm käest ärrakaup nink kigewähhemba tule hõnguşt mõtsa ärraaetas, sündsal wisil mõistap külwada. Kui külwi ajjal ei johhu waiki ilma ollewat, sis ommete külwa tulega, ei mitte wasta tuult.

Eddimätsel suwwel pärran külwi kaswap ristikhain rõa al, nink kui rügga om ärrapõimetu, sis tullep norel ristikhainal päiwa paistus nink tule hõng tullus nink talwel warjap tedda lummi, mes rõakõ'rre wahhelt tule kätte ei pässe. Eddimätsel süggisel ei olle kitta, et karja pälelastas, olgo sis et hain paks om nink ma olles kahhutanu: sis wõip lambid kergüşi ülleaia.

Lähhämetsel kewwajal (se om ajjastaig pärran külwi) om hä, ristikhaina äestada nink rõakõrsi, mea se läbbi wällale sanu, wäljarehhitseda, et kui ristikhain nidetas, rõakõ'rre sisse ei jä. Päle to tullep ristikhaina kipsida, se om kipsikiwwi-jahho nore ristikhaina päle wäljazipputada. Se kipsimine om ainult wajja: hain lät se läbbi kõrges, paksus nink lihhawas, şeşt kui temma maddal, harw nink penikene om,